

ologisch Bureau in Heerlen. Dit bureau vormde samen met de Dienst Geologische Kartering in Haarlem de Rijks Geologische Dienst (RGD).

5. In ruste

Op 1 januari 1940 nam hij afscheid van de RGD. Ook tot zijn overlijden in augustus 1943 bleef hij actief, o.a. als directeur van het Internationaal Bureau voor Natuurbehoud. Naar aanleiding van zeer schadelijke zandstormen in het voorjaar van 1942 verzocht Jac. P. Thijssse (voorzitter van Natuurmonumenten) hem om advies. Het resultaat was een boekje over stofwolken, dat na zijn overlijden in 1944 verscheen.

Na het lezen van het bovenstaande "jaartallenlijstje" vraagt u zich misschien af, waarom ik dit zo'n aardige uitgave vind. Niet alleen omdat het

een veelzijdig mens betreft en een bijzonder goed geoloog - zowel bij het juiste bemonsteren als bij de latere interpretatie van de veldgegevens - maar tevens iemand met een vooruitziende blik op de veel grotere verbanden in de geschiedenis van de aarde. Daarnaast had hij het vermogen, anderen tot samenwerking te brengen o.a. door daartoe bijeenkomsten te organiseren. Als vertegenwoordiger van belangengroepen kon hij deze ook door zijn juridische kennis van dienst zijn.

Het is de verdienste van prof. Van Veen, dat hij deze aspecten niet alleen bijeen heeft gebracht, maar ze heeft verlevendigd met een aantal verhelderende anekdoten. Via het leven van Van Waterschoot krijgen we bovendien een indruk van het samenspel van de RGD en de grote (olie)-maat-

schappijen en van de houding van de regering ten aanzien van dure boringen (wat levert het op korte termijn op), een houding die veel politici nog niet vreemd is.

Het boekje van nog geen 100 bladzijden verdient het, ondanks de vlotte stijl waarin het is geschreven, langzaam en met aandacht te worden gelezen. Per slot van rekening is het een publicatie over een groot man. Te recht heeft het KNGMG zijn naam verbonden aan de erepenning welke zij uitreikt aan andere 'grotten'.

Jammer, dat de prijs voor niet-leden van het KNGMG vrij hoog is. Misschien is daar iets op te vinden.

Adres van de auteur

Tarwekamp 4
1112 HD Diemen

Geovaria

Fred Rabe

Op het spoor van de dinosaurussen

De vroegste dinosauriërs leefden zo'n 200 tot 300 miljoen jaar geleden in Zuid-Amerika, maar twee hoofdgroepen, waaronder gepantserde monsters met de naam ankylosauriërs, doken ongeveer 100 miljoen jaar later op in Azië. Het schijnt, dat de dinosauriërs migreerden van Azië naar Europa en verder via Groenland naar Noord-Amerika. Nooit is bewezen, dat dino's van waar dan ook naar Azië migreerden. Maar een nieuwe vondst kan mogelijk dit beeld veranderen. Eijiro Goto, een amateurpaleontoloog, vond vorig jaar juni een deel van een schedel met tien tanden op het noordelijke deel van Hokkaido. Via de curator van het Mikasa City Museum kwam het fossiel terecht bij Kenneth Carpenter, paleontoloog aan het Museum of Natural History te Denver. Op grond van de grote tanden plaatste hij de vondst bij de nodosauride ankylosaurussen. Dit waren plantenetters met grote pantserplaten en bedekt met benige stekels. Er wordt verondersteld, dat deze nodosauriërs zich hebben ontwikkeld in Europa, terwijl ze later naar Amerika migreerden. Nu

lijkt het er echter op, dat sommige terug zijn gemigreerd naar hun oorspronkelijke basis. Niet alle wetenschappers zijn overtuigd. Makoto Manabe, paleontoloog van Tokyo's National Science Museum, denkt, dat je nodosauriërs niet kunt onderscheiden op basis van alleen hun tanden. Beter bewijs kan gevonden worden als het hele fossiel wordt ontdekt van het omhullende gesteente, bijvoorbeeld omdat de onderscheiden typen verschillen in het aantal schedelplaten. Als de wetenschappers het erover eens zijn dat het inderdaad een *Nodosaurus* is, kunnen ook andere controversiële zaken worden aangepakt. Volgens Walter Coombs, ankylosaurus-specialist van het Western New England College in Springfield (Massachusetts), zou het fossiel van Hokkaido de laatste van een aantal mariene *Nodosaurus*-vondsten zijn. Dit is in strijd met de overtuiging van anderen, dat Nodosauriërs dieren van het binnenland waren.

Science 23 februari 1996.

Theorie ondergang dino's bijgesteld

Science (29 maart 1996) meldt, dat

geochemicus Frank Kyle de vondst van een bijzonder stukje steen uit de Stille Oceaan openbaarde. Het gesteente bevat veel nikkel en iridium en is derhalve afkomstig van een meteoriet. En wel die meteoriet die de ondergang van de dinosauriërs veroorzaakte. De plaats en de lagen, waarin het gevonden werd, brengen met zich mee dat de theorie over de gebeurtenis op twee punten moet worden bijgesteld. In de eerste plaats moet de keiharde meteoriet met een doorsnede van een paar kilometer kleiner zijn geweest dan men dacht. En deze kwam heelhuids in de Stille Oceaan terecht, met een minder hevige klap. In de tweede plaats geeft de vindplaats aan, dat de meteoriet onder een kleinere hoek is gevallen, en dit veroorzaakte een grotere vuurbal.

Adres van de auteur

Rolklover 17
7422 RD Deventer

